

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt VI. Num Auctoris animus, Ecclesiae Romanae addictus, fidem
Historiae praesentis eleuare debeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

Num Auctoris animus, Ecclesie Romanae addictus, fidem Historiae praesentis eleuare debeat.

Sed fortasse Historiae meae idem obiicietur, quod à me Historiae Suauis obiectum est, scilicet studium partium in Auctore. Quantum ille Romanae Sedi aduersatur, tantum meus Ordo, meusque animus eidem obsequitur. Ad hoc abunde mihi esset respondere, cum vtraque narratio suspicione non careat, neutri fidem tribuendam, sed in ea existimatione Concilium Tridentinum persistat, in qua prius erat quam de hoc quidquam scriberetur. Opus enim uero non habet ex se Concilium alieno calamo, ad conquirendam sibi pietatis, integritatis, maturitatis, sapientiae uenerationem. Mihi sufficit umbras ab hostis atramento diffusas, ab eo dispelli; quemadmodum Aquilonis flatus lucem Soli non auget, sed solum obductas illi nebulas discutit.

Accedit, plurimum interesse inter mei ac Suauiani animi propensionem. Nulla mihi priuata similtas aut maleuolentia est cum asscelis aduersantium sectarum: at uero Suauis propensio ab animi auersatione oriebatur. Ille Caput Ecclesiae Catholicae altè læserat; & quod proprium est lædentis, odio prosequeretur, quod se illi odiosum putaret; atque ut bonam apud se opinionem sui retineret, libenter eum iudicabat improbum, à quo ipse improbus reputabatur. Rescuerat datam fuisse operam, ut ab eo dignitatis gradu depelleretur, quo in patria poteretur. Eaque de causa, prout ingentibus delictis semper adest pro carnifice timor quasi phreneticus, suspicatus est saepe insidias uitae suae construere. Nec defuit qui eam illi ferro adimere tentauerit; ipse uero auctorem facinoris celsit haud magis affinem uero, sed magis irritatum. Libellus de illius Vita, quem nominauimus, demonstrat, quã altè infederit hæc eius animo persuasio.

Haud dubito, quin uiris prudentibus Romanaeque Aulae peritis absurda uideri debeat hæc suspicio; cum Pontifices numquam

quam soliti sint hisce artibus se ab hostibus liberare; quemadmodum potuissent maiori ex causa, minusque seueris quam sunt hæc nostra tempora, id moliri contra Lutherum, Caluinium atque alios, supremam Tiaram ex eorum capite diuellentes. Id ipsum etiam humani commodi respectus declarat. Nimiùm sanè talis agendi ratio esset noxia illi venerationi, quæ ipsorum imperij fundamentum est. Atque ex altera parte homo cœnobita, qui cum execratione bonorum, cupidorum inuidia, offensorum odio, vituperatione cunctorum, tantum studij & auctoritatis in publicis negotiis obtinebat, quiq; à multis sinistra famâ impius habebatur, satis apparet, quàm facile potuerit manum irritare siue læsis, siue amulis, siue etiam piis, sed non prudenti studio æstuantibus; atqui vt amaritiem concipiat animus, verâ offensione non indiget, credita sufficit. Numverò Suavis amariore erga Pontificem animo fuerit, licebit cui-cumque, vel vnicâ delibatâ illius historiæ guttulâ, experiri.

4 Alioqui cum priuata desunt odia, publicæ inimicitia vim non habent, vt scriptor non vulgaris calumniæ indignitate fœdari se velit. Tam vetera quàm recentia exempla id conficiunt. Græcorum victoriæ traxerunt eorum excidium, qui postmodum ad Imperium Romanum statuendum venêre; nec tamen Romanorum minùs quàm Græcorum literis eas celebratas videmus. Ipsam etiam Romani illius Pyrrhi virtutem famæ commendant, qui eos ad extrema redegerat. Atque inter nostros Italos, Iouius Turcarum Reges suis Operibus gloriâ cumulauit. Vt de ceteris fileam, à meo Ordine Famianus Strada sic bella, descripsit inter Catholicum Regem & Belgij hæreticos, vt eius Historia sæpè Leidensè prælum subierit in eorum linguam conuersa, & ab eorum præclaris Poëtis collaudata.

5 Altera ratio, quæ meos commentarios à suspitione vindicat, inde petitur, quòd nos Fidem profiteamur, quæ non soli Fidei beatitudinem spondet, nec præceptorum custodiam despicit, perinde quasi ad salutem minimè necessariam, qualis est eorum fides qui Tridenti damnati sunt, & à Suauis defensi. Iam
verò

verò inter præcepta, à quorum obligatione ne Deus quidem nos possit eximere, censemus esse legem non mentiendi, quam in graui materia grauem iridem arbitramur. Quare quòd equidem impensè studeam Religioni Catholica, non modò me non compellit vt mentiar, sed potius retrahit à mendacio.

Verùm necesse non est ad præsumptiones confugere, vbi suppetit euidens probatio. Ego sanè in his narrationibus nolui eam mihi assumere auctoritatem, quæ Historicis tribui solet; sed me ipsum obstrinxi, vt in margine adnotarem cuiusque rei quamuis minimæ testificationem, petitam vel ab impressis scriptorum Operibus, quorum fides passim recipitur, vel è manuscriptis, quorum auctores extitere Principes, Legati, Oratores, & huiusmodi viri conspicui; hoc est, ab eorum literis, narrationibus, mandatis, actis, ac similibus, quæ vel in bibliothecis, vel tabulariis à me citatis seruantur, siue authentica, siue ex iis exemplaribus, à quibus & locorum auctoritate, & vetustate librorum omnis fraudis suspicio longè absit. Quod nimirum est maximum illud, quod fieri possit in humanis casibus enarrandis, & quod scriptor, cui respondeo, penitus omisit. Imò vt lectores quam illi fidem debeant, simul intelligerent; syllabum hîc apposueram innumerabilium ipsius mendaciorum, errorumque de rebus gestis, cum hæc Historia primùm est edita, indicans in Historiæ libris & capitibus, vbi de iis mentio habetur. Nunc verò, quando iam ampliùs in hac re fama non fallitur, neque fallit, cessat necessitas purgandi lectorum animos pharmaco tam sollicito; idcirco ad finem singularum partium Operis syllabum transferemus, vbi prægustata iam lectio clariorem eum reddit, adeoque cariorem. Hic autem lectorem admoneo, ne videar agere minùs sincerè, quoties à me Suauis historia citatur, atque refellitur, eam esse intelligendam, quam ipse Italico sermone conscripsit, & Londini Spalatensis vulgavit; non eam, quam interpres latinè vertit, qui non tam interpretis quàm correctoris in aliquibus partes agit.

Denique cum vsu veniat, vt quemadmodum ficta purpura,
ad

